

Predikan i Kindaholms församling 2018 av Tobias Bäckström

Juldagen

”Jesu födelse”

Jes 9:2-7

1 Joh 1:1-4

Luk 2:1-20

Ps: 119, 122, 121, 429

Julen är på många sätt kontrasternas högtid. Vi har mörker och ljus, kyla och värme. Kungarnas kung som föds i ett fattigt stall. Och även i vårt julfirande finns det många paradoxer. Vi har kommers och konsumtion som stiger kraftigt inför julen, samtidigt som vi firar ett litet barn som inte hade mer än linnetyget han lindades i. Inte ens en riktig säng blev han lagd i.

Det finns också många krav kring julen. Krav på att julmaten ska vara hemgjord i så hög utsträckning som möjligt. Och krav på julstädning och julpyntning. Och samtidigt är det allt detta som bidrar till julens värme och hemkänsla.

Julen är den främsta familjehögtiden, då vi samlas inom familjen. Men det finns många som inte har någon familj eller inte så väl fungerande familj. Jag läste på facebook hur någon beskrev att hon hatar julen eftersom den påminner henne om att hon saknar familj.

I vår tid, i vårt samhälle, finns det ett stort fokus på individualism och oberoende. Sedan 70-talet har delar av vår politik gått ut på att vi människor ska *slippa* vara beroende av varandra. Det ska vara lätt att gå in och ut ur olika familjer och relationer. Ingen ska behöva känna sig bunden av någon annan. Detta har skapat något som man brukar kalla för statsindividualism.

På många sätt har ju detta varit välmenat. Ingen ska tvingas stanna kvar i en förtryckande relation. Människor ska själva få välja sina liv, sin gemenskap och sina relationer. Men det individualistiska samhällets baksida gör att vi alla blir utbytbara och skapar en föreställning om att beroendet av andra människor ska betraktas som en *börda*. Vi vill inte ligga varandra till last och vänder oss därför hellre till staten än till andra familjemedlemmar. Detta är inte bundet till en särskild högtid, men just vid jul blir det individualistiska projektet så plågsamt tydligt.

Men människan är en relation, vi blir till i relationer med andra. Det är därför Gud söker en relation med oss. Vi är skapade av Gud, frälsta av honom. Vi tillhör honom, men inte som en skattebetalare i ett välfärdssamhälle. Gud har bjudit in oss att vara en del av en familj, Guds familj.

Jesus föddes in i en familj. Den heliga familjen Josef, Maria och Jesus bildade en jordisk treenighet, en motsvarighet till den himmelska. Men denna familj är en öppen gemenskap där alla får vara med. När Jesus vid ett tillfälle predikar kommer hans mor Maria och hans bröder

dit för att de vill tala med honom. När man uppmärksammar honom om detta säger han: ”Vem är min mor, och vilka är mina bröder?” Han svarade själv på frågan när han visade med handen på de som satt framför honom och lyssnade: ”Det här är min mor och mina bröder. Den som gör min himmelske faders vilja är min bror och syster och mor.” Guds familj, där Gud är vår far, Jesus vår bror och Maria vår mor, Guds familj blir vi en del av när vi döps. Vi får leva i denna familj i kyrkans gemenskap. Det kan för många bli den familj som man saknar eller som inte fungerar så väl.

Skillnaden mellan familj, syskon och vänner är att syskon inte är utbytbara. Vänner har man ju i någon mån valt och kan därför välja bort. Trivs jag inte med någon kan jag välja att avsluta vänskapen. Men en bror eller en syster är ju detta oavsett om jag gillar det eller inte. Jag kan inte byta ut en bror mot någon annan.

Och för Gud är vi därför inte utbytbara. Vi är inte nummer i ett folkbokföringsregister. Vi är Guds barn, Jesus ser dig som hans syster och bror. Det är julens verkliga budskap till oss. När Gud besökte oss gjorde han det som medlem i en familj. Som ett barn till en ung kvinna och en snickare i Betlehem. Han hade ju annars kunnat komma på annat sätt. Besökt oss som en främling som är på genomresa. Eller som en diplomat kommer för att avlägga en officiell visit i ett annat land.

Men Gud gjorde inte så. Han valde att bli en av oss. Vi ingår nu i samma familj. En familj som sedan dess har blivit allt större och sträcker sig över hela jorden.

Men det började alltså där, en gång i Betlehem där Maria födde sin son, den förstfödde och lindade honom och lade honom i en krubba.